

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ & ΚΑΡΥΚΕΥΜΑΤΑ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

ΔΡ. ΕΛΕΝΗΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗ-ΚΑΜΒΟΥΚΟΥ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ & ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ ΤΕΙ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ

- Στο πλαίσιο της στροφής του ανθρώπου τα τελευταία χρόνια προς την υγιεινή διατροφή αφ' ενός και την βιολογική γεωργία αφ' ετέρου, παρατηρείται αυξημένο ενδιαφέρον για τα φαρμακευτικά και αρωματικά φυτά.
- Είναι χαρακτηριστικό ότι η ελληνική αγορά έχει κατακλυστεί από μίγματα διαφόρων «θεραπευτικών» βοτάνων εγχώριων αλλά κυρίως εισαγόμενων από χώρες της Ε.Ε. αλλά και από την Ανατολή εντελώς ανεξέλεγκτ

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Φαρμακευτικά φυτά :** κάθε φυτό το οποίο σε ένα η περισσότερα όργανα περιέχει κάποια συστατικά τα οποία χρησιμοποιούνται για θεραπευτικούς σκοπούς ή αποτελούν πρώτη ύλη για φαρμακευτικά παρασκευάσματα. (Ορισμός διεθνούς υγειονομικού οργανισμού)
- **Καρύκευμα ή άρτυμα:** το φυτικό υλικό το οποίο λόγω της περιεκτικότητας του σε συγκεκριμένες δραστικές ουσίες, προστίθεται στα εδέσματα σε μικρές ποσότητες. Δράση: α) βελτιώνει γεύση, άρωμα β) βοηθά τις διάφορες πεπτικές λειτουργίες, δρα ως ορεκτικό.
- Υπό την έννοια αυτή το αλάτι δε θεωρείται καρύκευμα

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΑ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ

- Στη χώρα μας της οποίας η βιοποικιλότητα ανέρχεται στο ύψος των 6300 αυτοφυών φυτών εκ των οποίων ένα μεγάλο μέρος $> 1/3$ ανήκει στα φαρμακευτικά – αρωματικά φυτά, η συστηματική και εκτεταμένη καλλιέργεια των είναι πολύ περιορισμένη.

Αυτό οφείλεται:

- A) στην έλλειψη γνώσεων πάνω στην τεχνική καλλιέργειάς τους και τη μεταποίηση τους (ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ)
- B)στη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί για τη διάθεση των προϊόντων τους στις αγορές του εσωτερικού και κυρίως του εξωτερικού.

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Συλλογή (ΑΛΟΓΙΣΤΗ) αυτοφυών αρωματικών& φαρμακευτικών φυτών κίνδυνος → εξαφάνιση ειδών

- Να είναι σίγουρος ότι μπορεί να αναγνωρίσει μορφολογικά το φυτό.
- Να γνωρίζει ποια φυτά είναι δηλητηριώδη.
- Να γνωρίζει ποια είδη προστατεύονται και ως εκ τούτου απαγορεύεται η συλλογή τους.
- Να γνωρίζει ότι το περιβάλλον που τα μαζεύει δεν είναι μολυσμένο.
- Να γνωρίζει πότε ακριβώς πρέπει να συλλεχθεί το συγκεκριμένο είδος.
- Να γνωρίζει ποιο τμήμα του φυτού πρέπει να συλλεχθεί (άνθη, καρποί, βλαστοί, ρίζες ή ολόκληρο το φυτό).

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ-ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

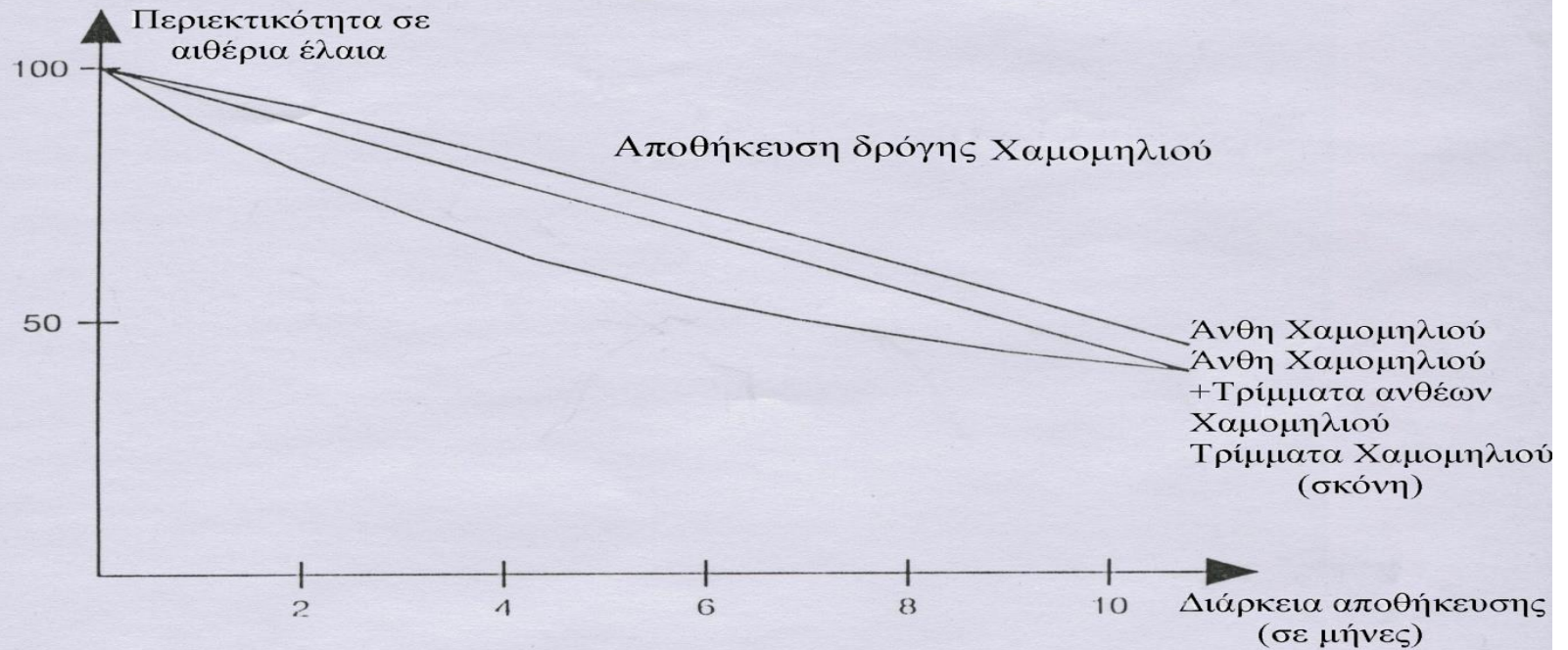
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ 2010-2012

Εξαγωγές στην ΕΕ			
Έτη	2010	2011	2012
Αξία (€)	712.829	561.488	544.279
Ποσότητα (tn)	149,7	122,6	129,3
Τιμή μονάδος	4,8	4,6	4,2
Εξαγωγές εκτός ΕΕ			
Έτη	2010	2011	2012
Αξία (€)	824.369	801.250	1.122.186
Ποσότητα (tn)	198,4	177,9	338,9
Τιμή μονάδος	4,2	4,4	3,3

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ 2010-2012

Εισαγωγές από ΕΕ			
Έτη	2010	2011	2012
Αξία (€)	1.648.368,0	958.625,0	1.075.065,0
Ποσότητα (tn)	251,7	336,8	211,2
Τιμή μονάδος	6,5	2,8	5,1
Εισαγωγές εκτός ΕΕ			
Έτη	2010	2011	2012
Αξία(€)	758.443,0	1.226.914,0	1.023.782,0
Ποσότητα (tn)	473,3	718,3	469,2
Τιμή μονάδος	1,6	1,7	2,2

Γράφημα 1: Απώλεια αιθ. ελαίου χαμομηλιού σε συνάρτηση με το χρόνο αποθήκευσης.

Πίνακας 2: Περιεκτικότητα αιθ. ελαίου μέντας(*Mentha piperita*) σε δραστικές ουσίες.

	1 ^η Συλλογή				2 ^η Συλλογή			
Δραστικές ουσίες	Μηδενική λίπανση		Λίπανση		Μηδενική λίπανση		Λίπανση	
	Π.Φ.	Α.Φ.	Π.Φ.	Α.Φ.	Π.Φ.	Α.Φ.	Π.Φ.	Α.Φ.
Menthol	38.83	40.20	38.56	35.33	38.91	38.07	36.77	36.86
Menthan	27.56	28.55	30.46	33.60	18.70	17.50	20.09	18.70
Menthofu ran	4.60	4.92	5.19	5.30	14.70	16.46	15.89	16.77
Eucalyptol cineol	5.56	5.99	5.47	5.69	5.56	5.81	5.26	5.32
Limonel	1.25	1.31	1.37	1.18	1.53	1.5	1.71	1.91

ΠΙΝ. 1: Ενδεικτικός πίνακας αποδόσεων σε αιθέριο έλαιο /πρόσοδο

α/α	ΕΙΔΟΣ	ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΕ ΑΙΘ. ΕΛΑΙΟ/ ΕΚΤΑΡΙΟ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ / ml αιθ. ελαίου ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΠΡΟΣΟΔΟΣ €/h (προσδόκιμο)
1	Achillea millefolium(ΑΧΙΛΛΕΑ)	M.O. = 6 Lit /h	4 € /ml	24.000 €/h
2	Rosmarinus officinallis (Δενδρολίβανο)	M.O. =25 Lit /h	0,5 €/ml	12.500€/h
3	Origanum vulgare(Ρίγανη)	M.O. =2000 Lit /h	1€/ml	2.000.000€/h
4.	Melissa oficinallis (Μελισσόχορτο)	M.O. =20 Lit /h	7€/ml	140.000€/h
5	Chamomilla recutita (Χαμομήλι διπλοειδές)	M.O. =8 Lit /h	8€/ml	64.000€/h

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Σύμφωνα με έρευνα που παρουσίασε πρόσφατα το ΚΕΠΕ στο «Μηνιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων», συγκριτικό πλεονέκτημα για την Ελλάδα έναντι της ΕΕ-28 εντοπίζεται κυρίως σε τομείς που σχετίζονται με την πρωτογενή παραγωγή και τα τρόφιμα.
- Το βασικό γνώρισμα (και μειονέκτημα) των ελληνικών εξαγωγών των φαρμακευτικών και γενικότερα των αγροτικών προϊόντων, είναι η πολύ μικρή προστιθέμενη αξία τους καθώς πρόκειται για βασικά αγαθά, τα οποία εξάγονται συνήθως σε ακατέργαστη και πρωτογενή μορφή χωρίς να υφίστανται καμία περαιτέρω επεξεργασία επί ελληνικού εδάφους και επιπλέον τα φαρμακευτικά φυτά χωρίς καμία πιστοποίηση ή έστω επίγνωση της ποιότητας
- Η πρόκληση κατά συνέπεια για το μέλλον των φαρμακευτικών έγκειται:
  - α) στην παραγωγή πιστοποιημένων προϊόντων (περιεκτικότητα σε αιθέριο έλαιο και δραστικές ουσίες) και
  - β) στην παραγωγή προϊόντων προστιθέμενης αξίας.

Ευχαριστώ